

og ved den Indflydelse, man kan gøre gældende, faar dem ind i udenlandske Blade. Det skal jeg dog ikke tale om. Men man maa ikke tænke, at et stort engelsk Blad skulde udtale en selvstændig Opfattelse, som i første Linie er baseret paa en omsorgsfuld Vurdering af Danmarks Interesser. Hvad skulde England bryde sig om det! Nej, i det internationale Liv er det saadan, at man først og fremmest bryder sig om sig selv, og først i anden Række bryder man sig om den anden. Man maa derfor ingenlunde tro, at Bemærkninger i engelske Blade ere dikterede af særlig Interesse for Danmark. Vi kunne til Nød gaa ud fra, at det, der udtales, er, hvad Englands Interesser kræve, men vi Danske sætte vel Danmark først. Jeg vil tilføje: hvis man studerer Bladene med Hensyn til dette Spørgsmaal, kommer man rigtignok meget vidt. Jeg saa forleden et stort tysk Blad, hvori der stod det modsatte af, hvad der havde staaet i „Times“; der stod, at den Forsvarslinie, som Rege- ringsforslaget indeholder, er ikke andet end Dannevirke om igen. Den vil koste mange Penge, og vi kunne ikke besætte den. Følgen vil være, at den vil føre til Tilbagegang, idet i sidste Øjeblik en indsigtsfuld General vil sige: Den Linie kan ikke forsvares, den vil kun føre til Nederlag. Og dermed er det ude. Jeg giver det kun for, hvad der paa det Sted blev sagt. Jeg antager, at det er, hvad der passer med de tyske Interesser, men at dette tyske Blad saavel som engelske Blade udtale sig, som de gøre, af Interesse for Danmark, det vil jeg bestemt benægte. Jeg fraraader derfor det høje Ting at tage Hensyn til saadanne Udtalelser, de have intet at betyde for dem, der kende Forholdene.

Jeg gentager, at jeg ikke har givet Forsvarskommissionen det mindste Raad. Forsvarskommissionen indtog overfor mig en ganske overordentlig korrekt Stilling. Den var saa korrekt, at jeg undertiden syntes, at den var noget stiv. Det var mig f. Eks. ikke muligt nogen Sinde at faa at vide, om den overhovedet holdt Møder, og noget Kendskab om, hvad der forhandlede, var der ikke Tale om at faa hverken ad direkte og for Resten heller ikke ad indirekte Vej. Men idet jeg siger, at jeg ikke har givet Forsvarskommissionen noget Raad, skal jeg gerne nu, da dens Hverv er endt, sige, hvilke Raad jeg vilde have givet den, og hvorledes jeg opfatter de Forpligtelser, som Neutraliteten medfører. Neutralitetspligten bestaar, som

jeg allerede har sagt, i, at vi saa vidt muligt — og lad mig, hvis jeg i min videre Udvikling skulde glemme de tre Ord „saa vidt muligt“ bede de Herrer erindre, at disse tre Ord stadig maa være underforstaaede, thi der forlanges ikke Umuligheder af os — at vi saa vidt muligt skulle afværge enhver Retskrænkelse af en krigsførende Magt mod dansk Territorium hvor som helst, — det gælder ogsaa Vestindien, der have vi jo ogsaa haft Ubehageligheder. Det er Pligten. Det er denne Pligt medfører, er, at man i Krigstilfælde gør sit mulige for at afværge Retskrænkelser, og man ved jo ikke i Forvejen, naar en saadan kommer, lige saa lidt som man ved, hvor den kommer. Men det er altsaa ens Pligt at afværge en saadan Krænkelse saa vidt muligt. Deraf følger, at i Fredstid maa man indrette sig paa at kunne gøre det saa vidt muligt. Naar man har opfyldt denne Pligt i Fredstid, og naar man saa under Krigstid handler efter bedste Evne og efter bedste Konduite, saa har man gjort sin Pligt, og saa kan der ikke bebrejdes en noget i Retning af Neutralitetsoverholdelsen. En anden Ting er, om det vil lykkes. Men det kommer slet ikke an derpaa. Der gives ikke den Magt i Verden, heller ikke nogen som helst Stormagt, som ubetinget tør sige, at den er i Stand til at afværge enhver Neutralitetskrænkelse. En Neutralitetskrænkelse kan komme saa pludseligt og med en saa overvældende Magt, at end ikke den største Stormagt vil være i Stand til at kunne sige, at den kan afværge en hvilken som helst Neutralitetskrænkelse. Det forlanges heller ikke.

Men idet jeg nu har sagt, hvad Pligten er, hvad man skal gøre i Fred og i Krig, har jeg vist egentlig tillige sagt, hvilke Midler man dertil skal have. Dertil haves ingen andre Midler end en Krigsmagt, som er let bevægelig, og som altid er til Stede. Hvis man ikke har det, er man ikke tilstrækkelig forberedt. Men har man det, saa har man gjort, hvad man kunde. Efter min Mening medfører Neutralitetspligten dette og intet mere. Vil man gøre dette, og vil man navnlig indrette sin Krigsmagt saaledes, at den maa siges at svare til Landets Evne efter Nutids Forhold, til Landets Evne efter naturligvis forstaaes ikke det yderste, men saaledes, at Landet ikke bliver ude af Stand til paa en sømmelig Maade at fyldestgøre de sociale og andre Opgaver, som stilles det, har man gjort det, haves